

MAHDI

Ha la baadiyo
huf

JAMUURIYADA FEDERAALKA SOOMAALIYA

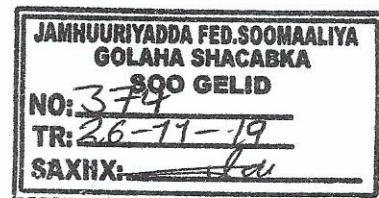
27/11/2019

BAARLAMAANKA FEDERAALKA SOOMAALIYA

Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-Ka-Bedelka Dastuurka Ku meel Gaarka ah

Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya

- Markuu Arkay** Qodobada 63(a), 71(a), 133, 134 iyo 136 ee Dastuurka Ku meel Gaarka Soomaaliyeed.
- Markuu Arkay** Sharciga lagu dhisay Guddiga Madaxa Bannaan ee dib u eegista iyo hirgalinta Dastuurka Ku meel Gaarka ah ee la ansixiyay 5tii Agoosto 2013.
- Markuu Arkay** Warbixinta dib u eegista Dastuurka ee Guddiga La socodka Dib u eegista iyo Hirgalinta Dastuurka ay u gudbiyeen Baarlamaanka 9aad 17kii Agoosto 2016.
- Markuu Arkay** Qaraarkii ku saabsanaa ansixinta warbixinta Guddiga Baarlamaanka Federaal ee Dib u eegista Dastuurka iyo lifaaqyada soojeedimaha ee Agoosto 2016.
- Markuu Arkay** Qoraalka is afgaradka ee ay wada saxiixdeen Guddiga La socodka, Dib u eegista iyo Hirgalinta Dastuurka, Guddiga Madaxbanaan ee Dib u eegista iyo Hirgalinta Dastuurka iyo Wasaarada Arrimaha Dastuurka ee Xukuumadda JFS 17kii Nofeembar 2017.
- Markuu Qadariyay** Soo jeedinta Guddiga Dib u eegista iyo Hirgalinta Dastuurka ee BFS, kuna saabsan tabta ugu habboon ee loo wajihi karo dib u eegista Dastuurka iyadoo la qadarinayo muddada kooban ee muddo xilliyeedka Baarlamaanka Federaalka ka harsan.
- Markuu tixgeliyay** Muddada lagu guda jiro Dib u eegista iyo Hirgalinta Dastuurka iyo baahida loo qabo in dalku yeesho Dastuur dhammeystiran oo aan ku meelgaar ahayn.

Wuxuu xeeriyay Qodobada hoos ku qoran

Qodobka 1aad

Waajibaadka Guddiga La Socodka

1. Si waafaqsan Qodobka 133 (8) ee Dastuurka Federaalka si ku-meelgaarka loo ansixiyey, Guddiga Dib-u-eegista iyo la socodka hirgelinta Dastuurka ayaa u xilsaaran:
 - a) In uu Dib-u-u eegis ku sameeyo Datuurka soona diyaariyo Hindise Sharciyeedka ay ku dhan yihiin soojeedimaha wax-ka-beddelka Dastuurka oo ay wehliyaan warbixinta Guddiga;
 - b) In soo jeedimaha wax-ka-beddelka iyo warbixinta Guddigaba ku wargeliyo dadweynaha;
 - c) In ilaa iyo intii suurtoagal ah loo xaqiijiyo dadweynaha fursad ku filan oo ay dood-wadaag ku yeeshaan;
 - d) In uu la tashi la yeesho dad ka tirsan dadweynaha iyo xubnaha Baarlamaanka Federaalka ee Jumhuuriyadda Soomaaliya; iyo
 - e) In uu la hawlgalo Golayaasha Sharcidejinta Dawladda Goboleedyada oo uu ka soo dhegeysto arrimaha ay danaynayaan, aragtidoodana sida ugu habboon la isu waafajiyo looguna soo daro soojeedimaha wax-ka-beddelka Dastuurka.
2. Si waafaqsan Qodobka 133 (10), Guddiga La socodka waa in uu soojeedimaha wax-ka-beddelka Dastuurka ama hindisaha sharciyeed ee lagu ansixinaayo iyo warbixinta raacsanba u gudbiyaa Guddoomiyaha Golaha Shacabka si loogu sii agaasimo habraaca geedisocodka ansixinta dastuurka si waafaqsan isla dastuurka.

Qodobka 2aad

Kulanka Wadajirka Labada Aqal ee Barlamaanka Federaalka Soomaaliya

1. Guddoomiyahay Golaha Shacabka iyo Guddoomiyaha Aqalka Sare waxay yeelanayaan kulan si ay isula meeldhigaan goorta la qabanayo kulan wadajir gaar ah oo looga doodayo dib-u-eegista Dastuurka.
2. Kulankan gaarka ah ee Baarlamaanka Federaalka wuxuu ku qabsoomaya si waafaqsan Qodobka 57-aad (a) iyo (c) dib-u-eegista Dastuurkana si waafaqsan Cutubka 15-aad ee Dastuurka
3. Waxaa la qabanaya kulan wadajir gaar ah oo looga wadahadlaayo soojeedimaha wax-ka-beddelka Dastuurka uu soo gudbiyey Guddiga Dib-ueegista Dastuurka, waxaana wada shirguddoominaya Guddoomiyaha Golaha Shacabka iyo Guddoomiyaha Aqalka Sare ama xubintii kale oo lagu heshiiyo.
4. Guntanka kulanka wadajirka ee labada Aqal ee BFS wuxuu ku ansaxayaa iney goobjoog yihiin 50%+1 (konton iyo hal dheeri) tirada guud ee xildhibaanada Golaha Shacabka iyo 50%+1 (konton iyo hal dheeri) tirada guud ee xildhibaanada Aqalka Sare.
5. Shirguddoonka kulanka wadajirka ah ma yeelanayo cod aan ka ahayn markuu codku barbardhac noqdo.

Qodobka 3aad:
Mas'uuliyadda Ansixinta Wax-ka-beddelka Dastuurka

Ansixinta wax-ka-beddelka Dastuurka waxaa awood u leh labada Aqal ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya Si waafaqsan Qodobbada 63 (a), 71(a) iyo 136 (1) ee Dastuurka sida ku-meel-gaarka ah loo ansixiyey.

Qodobka 4aad
La-tashiga Hay'adaha Dowladda Federaalka iyo Dowladaha Xubnaha ka ah Dowladda Federaalka

Guddiga La Socodka Dib-u eegista iyo Hirgelinta Dastuurka wuxuu soojeedimaha wax-ka-beddelka Dastuurka u gudbinaya Madaxweynaha JFS, Guddoonka labada Aqal ee BFS, Guddoomiyaha Maxkamadda Sare, R/Wsaaraha XFS, Madaxda Dowladaha xubnaha ka ah Federaalka iyo Guddoonka Goleyaasha Xeer-dejinta Dowladaha Xubnaha ka ah Dowladda Federaalka si ay aragtidooda iyo talooyinkooda ugu soo gudbiyaan Guddiga La Socodka Dib-u-eegista Dastuurka.

Qodobka 5aad
Arrimaha u baahan Wada-xaajood Siyaasadeed

Guddiga La-socodka Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka waa inuu xaqiijiya in Dowladda Federaalka Soomaaliya iyo Xukuumadaha Dowladaha Xubinta ka ah Dowladda Federaalka ay ka heshiiyaan Qodobbada wada-xaajoodka siyaasadeed u baahan sida qodobada 44aad, 54aad, 122aad ee Dastuurka KMG si loogu daro dib u eegista Dastuurka ka hor ansixinta Baarlamaanka Federaalka.

Qodobka 6aad:
Gudbinta Jadwalka Doodda Cutubyada

Guddoomiyaha Guddiga La-socodka Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka wuxuu Guddoonka labada Aqal ee Baarlamaanka Federaalka u gudbinayaa Cutubyada dib-u-eegista lagu sameeyay si loogu dejiyo mudeynta jadwalka iyo ajendaha doodaha ku saabsan wax-ka-beddelka Dastuurka KMG ah.

Qodobka 7aad
Marxaladaha Akhrinta 1aad, 2aad iyo 3aad

Si waafaqsan Xeer Hoosaadyada laba Aqal ee BFS Akhrinta Hindise Sharciyeedka Wax-ka-beddelka Dastuurka waa in uu noqdaa saddex akhrin oo kala duwan, habraacuna wuxuu noqonaya sidatan:

1. Akhrinta 1aad waxay noqoneysaa qeybinta iyo akhrinta soojeedimaha wax-ka-beddelka iyo warbixinta Guddiga ayadoo aysan jirin ka doodidda nuxurka soojeedimaha aan ka ahayn codsi caddeymo;

2. Akhrinta 2aad oo ah marxaladda ka doodista soojeedimaha guddiga waxayna bilaabanaysaa laba todobaad kadib maalinta xigta oo la dhageystay akhrinta 1aad;
3. Akhrinta 3aad oo ah marxaladda codeynta iyo ansixinta soojeedimaha wax-ka-beddelka waxaa xildhibaanada loo qeybinayaa nuqulka kama dambeysta ah oo lagu soo dhafay fiirooyinka iyo ra'yiga/aragtida ay xildhibaanada labada Aqal soojeediyeen si ay u helaan fursad todoba (7) maalmood shaqo ay uga soo baaraandegaan codeynta ka hor;
4. Inta aan codeynta ansixinta kama dambeysta soojeedimaha wax-ka-beddelka dastuurka loo gudagelin waxaa soojeedimaha guddiga u soo gudbiyey akhrinta 3aad wax looga beddeli karaa oo keliya soojeedin (mooshin) ay Guddoonka labada Aqal soo gaarsiyaan 20 xildhibaan ka hor 48 saacadood maalinta loo balansan yahay codeynta, waxaana horta cod la gelinayaa soojeedinta (mooshin) xildhibaanada wuxuuna ku ansaxayaa 2/3 tirada guud ee labada Aqal.

Qodobka 8aad:

Doodda Wax-ka-beddelka Dastuurka ee BFS

Doodda wax ka beddelka Dastuurka waxay u dhaceysaa sidatan:

- a) Guddiga La-socodka Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka wuxuu kulanka wadajirka ee labada Aqalka ka jeedinayaa warbixinta cutubyada wax-ka-beddelka lagu sameeyay;
- b) Muddada ay socoto doodda, Guddiga waxay ka jawaabayaan su'aalaha ka dhasha doodda xubnaha Baarlamaanka ee la xiriirta cutubyada wax ka beddelka lagu sameeyay;
- c) Kulanka wadajirka ee labada Aqal ee BFS oo ay xubnaha uga doodayaan soojeedimaha wax-ka-beddelka dastuurka waxaa la raacayaa habraaca ku xusan Dastuurka iyo Xeer Hoosaadyada labada Aqal ee BFS;
- d) Guddoonka labada Aqal wuxuu hubinayaa maxdarka hadalqoraalka iyo codka iyo muuqaalka la duubay loo gudbiyo Guddiga La-socodka Dib u eegista iyo Hirgelinta Dastuurka si loo keydiyo.

Qodobka 9aad:

Ansixinta Axkaamta Dastuurka

Soojeedinta wax-ka-beddelka kama dambeysta ee Dastuurka waxaa kulan wadajir ah ku ansixinaya saddex meelood labo meel (2/3) tirada guud ee xildhibaanada Golaha Shacabka iyo saddex meelood labo meel (2/3) tirada guud ee xildhibaanada Aqalka Sare si waafqan Qodobka 136 (1) ee Dastuurka, codeyntuna waxay noqoneysaa mid gacantaag ama magac u yeeris.

Qodobka 10aad:

Ku Dhaqanka Dastuurka

Marka la ansixiyo nuqulka wax-ka-beddelka Dastuurka oo dhammeystiran, wuxuu yeelanayaa ku dhaqan ku-meel-gaar-ah ilaa inta Muwaadiniinta Soomaaliyeed ay ku ansixinayaan afti dadweyne taasoo la qaban doono marka ay timaado midnimo qaran.

Qodobka 11aad:
Dhaqangal

Qaraarkani wuxuu dhaqangelayaa marka uu ansixiyo Barlamaanka Federaalka Soomaaliya, wuxuuna hirgelayaan marka ay saxiixaan labada Guddoomiye ee labada Aqal ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya.

Guddoomiyaha Golaha Shacabka

Guddoomiyaha Golaha Aqalka Sare

Mudane Maxamed Mursal Sheekh Cabdiraxmaan

Mudane Cabdi Xaashi Cabdullahi